

A Magyarországi Szociális Szakemberek Képzéséért Egyesület
(Iskolaszövetség)

ÁLLÁSPONTJA

a duális képzésről a felsőfokú szociális képzésekben

A Magyarországi Szociális Szakemberek Képzéséért Egyesület (Iskolaszövetség) 1990-től tömöríti a szociális képzéseket végző oktatási intézményeket és oktatókat. Az Iskolaszövetség feladatának tekinti a szociális képzések rendszerének és tartalmának fejlesztését, valamint a hazai és a nemzetközi képzési gyakorlatok és tapasztalatok felhasználásával hozzájárul a magas színvonalú szociális képzések megvalósításához.

A Magyarországi Szociális Szakemberek Képzéséért Egyesület a duális képzés szociális munka alapszakon történő bevezetésével kapcsolatos kormányzati tervekkel nem ért egyet, és a szociális képzések képzési és kimeneti követelményeivel összhangban a következő álláspontot fogalmazza meg:

1./ A szociális munka alapszak duális képzési formában nemzetközi szinten sem működik, a **humán és a segítő szakmáktól távol áll a duális képzés** filozófiája, oktatási szerkezete és módszerei.

2./ **A szociális munka alapképzés generalista (általános) jellegű képzés**, így a szociális munka széleskörűen vett területeire képezi a jövő szakembereit. A szociális munkás hallgatók elméleti és gyakorlati oktatása éppen ezért minden szakmai területre kiterjed (pl. családsegítés, gyermekvédelem, idősek ellátása, hajléktalan-ellátás, szenvedélybeteg ellátása, pszichiátriai és mentális betegek ellátása, stb.). Ebből adódóan a gyakorlat helyei mindazok az intézmények, ahol a szociális munkások jelen vannak a segítségnyújtásban. A duális képzés lényegi eleme, hogy a hallgató és a gyakorlólé hely munkaszerződést köt egymással a teljes képzési időre vonatkozóan. Azonban a **generalista képzésben egyetlen gyakorlati hely nem alkalmas mindazoknak az általános ismereteknek, készségeknek és módszereknek a tanulására, melyeket a szociális munka alkalmazása megkövetel a szakemberektől.**

3./ A többciklusú felsőoktatási rendszerre való áttérés során a szociális alapképzések kialakításának egyik fontos elemeként került megfogalmazásra a képzések gyakorlatigényes jellege. **A szociális alapképzések az un. gyakorlatigényes képzések közé tartoznak.** A képzésekben már most is érvényesül a magas gyakorlati óraszám, hiszen a hallgatóknak képessé kell válni a különféle és komplex szociális problémák kezelésére a szociális munka sokrétű területein.

4./ **A szociális alapképzések duális rendszerű átalakításának sem oktatási, sem gyakorló intézményi feltételei nem adóttak.**

4.1./ A szociális munkások képzésében az elmélet és a gyakorlat oktatása összetartozik; az elmélet, a szakmai készségfejlesztés és a terepgyakorlat hármasa közvetlenül hatnak egymásra a tanulási folyamatban, ennek következtében **az elméleti felkészülés és a gyakorlati oktatás nem választható el egymástól**, e két terület természeténél fogva kiegészíti egymást a szakemberképzésben

4.2./ **A gyakorlati oktatás intézményei a szociális ágazat alulfinanszírozott intézményei**, melyek többnyire a központi költségvetésből fizetett szociális és gyermekvédelmi ellátásokat működtetnek. Ezek a szakmai gyakorlóhelyek nem piaci cégek, bármennyire is érdekük a jól képzett, a valós szakmai igényeknek megfelelő hallgatók képzése, nincs olyan bevételük, profitjuk, amiből átvállalhatnák a hallgatók képzésének részkielégítését. Az állami, önkormányzati, egyházi, nonprofit szociális intézmények nem részesülnek a szakképzési hozzájárulásból, ekképpen az nem forgatható vissza a gyakorlati képzésbe. Mindezek alapján forráshiány miatt **nem biztosított a duális képzés alapfeltételeként a hallgatók díjazása, a megfelelő infrastrukturális és humán erőforrás-háttér** a gyakorlati oktatásában.

4.3. Nagy kockázatot vállal a szociális intézmény, amikor elsőéves hallgatóval köt munkaszerződést, mert annak alkalmazása és beválása az intézmény profiljába tartozó feladatkörre teljességgel kiszámíthatatlan. **A szociális intézménynek nem áll érdekében szűkös költségvetéséből a gyakorlati képzésre is fordítani**, ha annak megtérülésére nincs garancia, akár mert az intézménynek nem felel meg a korábban szerződött hallgató, akár mert a hallgató bont szerződést bármilyen okból (még a tanulmányai alatt pl. egyéni tanrendet kér, levelező tagozaton folytatja tanulmányait, vagy a végzés után jobb munkaerőpiaci kínálatot kap).

A szociálismunkás-képzés megújítása 25 év után napirenden van a képzőintézményeknél, ezt a munkát az Iskolaszövetség is elkezdte attól a szándéktól vezérelve, hogy alulról jövő kezdeményezésként, a tapasztalatokat megtárgyalva alakítsuk át a képzési tartalmat, igazodva a gyakorlat és a munkaerőpiac elvárásaihoz.

A szociális képzésekért felelősséget vállalva **a fenti szempontok miatt nem látjuk bevezethetőnek a duális képzést a szociális felsőoktatásban.**

Budapest, 2015. április 30.

Iskolaszövetség elnöksége:

Becseiné dr. Kiss Erzsébet
Birinyi Márk
Kocsis Erzsébet
dr. Pilinszki Attila Ph.D
dr. Szoboszlai Katalin Ph.D